

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-670/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod
Sídlo:	Komenského 540, 549 41 Červený Kostelec
IČ:	75 016 273
Identifikátor:	650 064 216
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jiřím Olejákem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Město Červený Kostelec
Místo inspekční činnosti:	Komenského 540, Komenského 268, Horní Kostelec 182, 549 41 Červený Kostelec
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. a 23. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Monitoring využívání projektů ve školách.

Aktuální stav školy

Právnická osoba (dále škola, nebo ZŠ) vykonává činnosti základní školy s kapacitou 910 žáků, školní družiny s kapacitou 130 žáků, školní jídelny s kapacitou 800 stravovaných osob a školní jídelny – výdejny s kapacitou 78 stravovaných osob. Vzdělávání a školské služby jsou realizovány v pěti objektech. Hlavní školní budova, budova 1. stupně v Komenského ulici 268, nově postavená školní jídelna a místní

sokolovna se nacházejí ve vzájemné blízkosti v centru města. Škola v Horním Kostelci, kde jsou umístěny třídy 1. - 5. ročníku, školní družina a školní jídelna – výdejna, je vzdálená přibližně 2 km.

V plně organizované ZŠ se k termínu inspekce vzdělávalo celkem 612 žáků, z nich 81 žáků na odloučeném pracovišti v Horním Kostelci, kam je dopravuje školní autobus. Počty žáků se v posledních letech snižují i díky odchodům některých z nich na víceletá gymnázia v Náchodě a Úpici. Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), v letošním školním roce je jich 49 a jsou integrováni v běžných třídách. Ve škole se také učí 5 žáků – cizinců. Není zde evidovaný žádný žák se sociálním znevýhodněním ani žák mimořádně nadaný. Přibližně jedna desetina žáků do školy dojíždí z okolních obcí.

Školní družina (dále ŠD) se nachází v obou budovách 1. stupně a jedno z celkem pěti oddělení je umístěno v místní sokolovně. Toto místo zájmového vzdělávání není uvedeno v rejstříku škol a školských zařízení. Provoz ŠD je stanoven od 6:15 do 7:35 hodin a od 11:35 do 16:00 hodin.

Podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola dětem“ (dále ŠVP ZV) se vzdělávají žáci všech ročníků. Od letošního školního roku byla otevřena jedna třída se sportovním a jazykovým zaměřením. Někteří žáci této třídy mají posíleny hodiny tělesné výchovy, jiní se učí dva cizí jazyky, všichni mají oproti ostatním žákům šestých tříd mírně upravený učební plán.

Pedagogický sbor sestává z třiceti sedmi učitelů, pěti vychovatelek ŠD a jedné asistentky pedagoga. Je dosti stabilizovaný, ale snižuje se počet jeho členů v souvislosti se snižujícím se počtem žáků (v předchozím tříletém období sedm pedagogů odešlo do starobního důchodu, jedna učitelka a správní zaměstnankyně byly propuštěny pro nadbytečnost). Ve výuce zejména německého jazyka i jiných předmětů žákům pomáhá rodilá mluvčí, která není zaměstnankyní školy a je financována z grantu EU.

Od poslední inspekce, která se v říjnu 2007 zabývala zjišťováním a hodnocením podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, došlo ve škole k několika změnám ve výchovně-vzdělávací oblasti. Kromě postupného zavedení výuky podle ŠVP ZV pedagogové začali organizovat pro žáky školy v přírodě (1. stupeň), adaptační kurzy (6. ročník) a sportovní kurzy (8. ročník). Škola se zapojila do dále uvedených projektů.

Podstatně se zkvalitnily materiálně-technické podmínky školy. V budově 2. stupně byla vyměněna okna, částečně elektroinstalace, osvětlení a část byla vymalována. V budově 1. stupně v Komenského ulici také byla vyměněna okna a bylo zateplené obvodové zdivo. Obě budovy zvnějšku vyhlížejí velice pěkně. Postupná výměna žákovských stolků a židlí ve třídách 2. stupně je již ukončena, 70 % tohoto nábytku je nového ve třídách 1. stupně v budově v Komenského ulici a asi 50 % v budově v Horním Kostelci. Díky investicím zřizovatele a zapojení školy do projektů se velmi zlepšilo její vybavení informační a komunikační technikou. Bylo pořízeno osm dataprojektorů, devět interaktivních tabulí a asi šedesát počítačů. Na 2. stupni byla vybudována posilovna, keramická dílna, jazyková učebna a školní knihovna, ta vznikla rovněž v budově v Horním Kostelci.

Další informace o škole je možné získat na kvalitně vedených webových stránkách školy: www.zsvhejny.cz.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje **rovné příležitosti** ke vzdělávání všem žákům. Přijímány jsou děti, které splňují zákonem stanovené podmínky. Výzvu o konání zápisu do 1. ročníku zveřejňuje ředitel školy městským rozhlasem, ve zpravodaji města, na webových stránkách školy a města, v mateřských školách a dalšími ve městě obvyklými způsoby. O přijetí ke vzdělávání vydává ve správním řízení rozhodnutí.

Informace o vzdělávací nabídce školy jsou dostupné široké veřejnosti. Škola o ní informuje ve ŠVP ZV i na školním webu. Zájemci a rodiče mají možnost navštívit výuku a účastnit se mnoha propagačních i vzdělávacích akcí. Ke sdělování informací směrem k veřejnosti je využíván městský rozhlas, webové stránky, úřední deska městského úřadu a městský zpravodaj. Propagace školy je prováděna cíleně.

Organizaci výuky, včetně přehledu rozdělení jednotlivých kompetencí a delegování pravomocí na odloučených pracovištích, upravuje podrobně zpracovaný organizační řád. Škola naplňuje učební plány realizovaného vzdělávacího programu. Počty žáků ve třídách odpovídají právním předpisům. Předložené rozvrhy hodin žáků byly sestaveny tak, aby byly respektovány psychosociální i pedagogické podmínky. Vyučování je rozčleněno na vyučovací hodiny trvající 45 minut, jsou oddělené desetiminutovými přestávkami a dvacetiminutovou přestávkou mezi druhou a třetí vyučovací hodinou. Délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním respektuje předepsanou normu. Přínosné pro žáky 6. a 7. tříd jsou dvě dělené hodiny týdně matematiky a českého jazyka a literatury.

Průběh vzdělávání byl sledován v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, informatika, tělesná výchova, ve volitelných předmětech zaměřených na práci s počítači a v jedné hodině matematiky. Hospitační činnost byla realizována na 1. i 2. stupni a také na odloučeném pracovišti v Horním Kostelci. Metody a formy vzdělávání podporovaly rozvoj požadovaných gramotností žáků. Struktura a náplň zhlédnutých hodin byly promyšlené a dobře připravené. Určité rozdíly mezi pedagogy se projevovaly v míře uplatňování vzdělávacích strategií stanovených ve ŠVP ZV. Většina učitelů prokázala velmi dobrou odbornou erudici. Vědomosti a dovednosti žáků korespondovaly s očekávanými dílčími výstupy jednotlivých předmětů. Žáci byli téměř ve všech hodinách aktivní, pracovali se zájmem a chovali se velmi pěkně. Měli dostatek pomůcek i dostatek příležitostí vyjádřit svůj názor či postoj, zeptat se, pokud něčemu neporozuměli. Jsou vedeni k samostatnosti, k návykům společenského jednání a péči o školní prostředí. Méně se objevilo v hodinách vedení ke vzájemné kooperaci. Vyučující dbali na dodržování předem dohodnutých, mnohdy společně se žáky sestavených pravidel komunikace. Mají vypracovaný systém domácí přípravy žáků. Ve výuce byly hojně využívány nakopírované materiály, učebnice, pracovní listy, didaktické pomůcky, obrazový materiál, využita byla také interaktivní tabule a počítače. Průběžné hodnocení práce žáků bylo součástí téměř všech zhlédnutých hodin, závěrečné pouze některých hodin a sebehodnocení žáků bylo sledováno pouze ojediněle. Prostředí učeben je podnětné a estetické.

Na 1. stupni pracují metodická sdružení učitelek paralelních tříd každého ročníku. Zvláště je vytvořen metodický orgán pro výuku cizích jazyků. Na 2. stupni metodické, organizační a další záležitosti řeší předmětové komise jednotlivých předmětů. Jejich schůzky probíhají pravidelně a podle potřeby i mimořádně. Písemně vedené závěry a přijatá opatření z jednání jsou vyhodnocovány a kontrolovány.

Škola nabízí žákům **pro podporu rozvoje jejich osobností** třináct volitelných předmětů, prohlubujících vědomosti a dovednosti ve všech vzdělávacích oblastech, některé

i žákům 1. stupně. Mimo vyučování je organizováno jedenáct zájmových kroužků, orientovaných na rozvoj jejich estetického vnímání, prohloubení jazykových schopností, počítačových dovedností, jemné motoriky a kolektivních sportů. Kromě toho žáci pracují ve více než dvaceti výukových skupinách (v rámci kroužků) zaměřených na logopedii, reedukaci vývojových poruch učení (dále VPU), doučování z českého a anglického jazyka, matematiky, na přípravu k přijímacím zkouškám a nadstandardně na český jazyk a matematiku pro nadané žáky. Reedukace VPU probíhá ve všech ročnících s výjimkou osmého a devátého. Kurz pro asistentky reedukace absolvovaly čtyři učitelky. Vědomosti a dovednosti získávané při výše jmenovaných činnostech mají příznivý vliv na všestranný rozvoj žáků.

Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků byl sledován ve výuce na 1. i 2. stupni. Náviku čtenářských dovedností je věnována mimořádná pozornost, zaměřují se na ni i vychovatelky ve ŠD. Výuka čtení v 1. ročníku je prováděna analyticko-syntetickou metodou. Algoritmus výuky čtení a psaní v elementárních ročnících je propracovaný, učitelky využívají k efektivní výuce a probuzení zájmu žáků o čtenářství tradiční i moderní metody práce. Volitelným předmětem na 1. stupni jsou mimo jiné také komunikační dovednosti v českém jazyce. Se žáky se čtenářskými nedostatky učitelky individuálně pracují, zadání úkolů jim v hodinách diferencují. Vedou žáky k převyprávění přečteného textu, kontrolují jeho porozumění, vysvětlují neznámé pojmy, dostatek času věnují mluvnímu projevu žáků a jeho kultivaci. Kontrolu zvládnutí čtenářských dovedností zařazují do různých částí výuky i do různých předmětů. Žáci se částečně zapojují i do hodnocení a sebehodnocení práce. Žáci 2. stupně se mohou zúčastnit olympiády v českém jazyce, recitační soutěže, slohové a výtvarné soutěže Úpice bratří Čapků. Učitelé pro ně organizují exkurze po stopách významných spisovatelů tohoto kraje – Boženy Němcové, Aloise Jiráska a bratří Čapků. Ve škole pracuje divadelní kroužek, který pravidelně nacvičuje představení pro žáky a veřejnost. Každoročně žáci zhlédnou některá divadelní představení v rámci Divadelního festivalu či aktuální nabídky místního divadla. V loňském roce byl založen školní časopis Puzzle.

Školní knihovny jsou umístěny v budovách 1. i 2. stupně, včetně odloučeného pracoviště. Nabídka titulů je velmi pestrá, nechybí ucelené řady knih pro mimočítankovou četbu. Pro žáky jsou vypsány výpůjční hodiny. Spolupráce je navázána i s městskou knihovnou a probíhá na velmi dobré úrovni. Žáci se účastní besed o knihách, ti starší se seznamují se způsoby třídění a vyhledávání knih, s prací knihovníka, organizací knihovny apod. Tematické nástěnky a vitríny na chodbách školy jim přibližují významné autory literárních děl a osobnosti kulturního života. Velmi podnětně je pro výuku českého jazyka a literatury upravena jedna z kmenových učeben 9. ročníku.

V jednotlivých ročnících žáci realizují společnou četbu, nacvičují dramatizaci pohádek a příběhů s prezentací určenou spolužákům a veřejnosti. Samostatně zpracovávají referáty na aktuální témata. Z klíčových kompetencí byly v hodinách českého jazyka a literatury rozvíjeny především kompetence k učení, komunikativní a k řešení problému.

Škola vzdělává žáky **v anglickém a německém jazyce**, volitelným předmětem je ruský jazyk a v zájmovém kroužku se žáci mohou učit i francouzský jazyk. Metodické orgány pro cizí jazyky na pracovních schůzkách upřesňují tematické plány, kontrolují plnění ŠVP ZV, vybírají vhodné učebnice a pracovní sešity, plánují další vzdělávání učitelů a seznamují se s moderními metodami práce. Talentované žáky pedagogové připravují na účast v soutěžích. Již několik let spolupracuje škola s partnerskou školou ve Švýcarsku. Pravidelně probíhá výměnný pobyt žáků a stáže učitelů. Získané poznatky z partnerské školy uplatňují pedagogové ve vyučovacím procesu. Žáci se seznamují

s kulturou cizích států, uplatňují vědomosti a dovednosti získané při výuce cizích jazyků a zdokonalují se v konverzaci. Ve výuce německého jazyka je výrazným pozitivem aktivní účast rodilé mluvčí. Ve sledovaných hodinách anglického jazyka výuku zajišťovaly kvalifikované učitelky. Společně se žáky pracovaly s kvalitními učebnicemi doplněnými aktuálním učebním materiálem. Ve všech sledovaných hodinách byl v rovnováze nácvik produktivních a receptivních dovedností. Žáci prokázali, že jsou schopni aktivně vyhledávat informace, komunikovat a reagovat na otázky. Sledovaná výuka anglického jazyka byla vedena na velmi dobré úrovni.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie (dále ICT) je v učebním plánu zastoupena předmětem informatika. Ve ŠVP ZV je tento povinný předmět uveden v 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně, v 7. - 9. ročníku si žáci mohou vybrat volitelný předmět práce s počítačem. Ve sledovaných hodinách vyučující často využívali vlastní pracovní listy, jejichž prostřednictvím formulovali pokyny k samostatné práci žáků. Zadané úkoly žáci ukládali do svých složek umístěných na síťovém disku. Ve výuce byla efektivně využita didaktická technika a prostředky ICT. Žáci prokazovali odpovídající dovednosti. K výuce slouží tři počítačové učebny, z nichž jedna (umístěná v budově školy v Horním Kostelci) byla zcela nově zařízena stanicemi s terminálovou technologií. V době inspekce ještě nebylo nainstalováno programové vybavení. Vyučující v počítačových učebnách v budově 2. stupně využívají komerční program pro řízení výuky Master Eye Vision. Rozvoj informační gramotnosti žáků je účinně podporován. Také v jediné sledované hodině matematiky žáci prokázali, že ovládají učivo v požadovaném rozsahu.

Sledování **výsledků vzdělávání žáků** věnuje škola značnou pozornost. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají učitelé soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi, praktickými zkouškami, analýzou výsledků činností, konzultacemi s ostatními učiteli a dle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Úspěšností žáků ve vzdělávání se pravidelně zabývá pedagogická rada a je předmětem jednání pedagogů při metodických schůzkách. Ředitel školy uvádí hodnocení prospěchu, chování a absenci žáků jednotlivých tříd za každý rok ve výročních zprávách, které jsou umístěny na webových stránkách školy. Údaje jsou obsaženy i ve vlastním hodnocení školy. Ve sledované výuce učitelé respektovali osobnosti žáků, hodnocení bylo nediskriminující a vyjadřovalo míru úspěšnosti jednotlivců. V části navštívených hodin se objevilo hodnocení motivační, hodnocení žáků navzájem a jejich sebehodnocení. S významnějšími úspěchy žáků při reprezentaci školy je seznamována i veřejnost.

V posledních letech bylo realizováno ve škole testování SCIO v 5. a 9. ročníku. V 5. ročníku slouží jako podklad pro zjištění míry osvojení předepsaných výstupů učiva, v 9. ročníku navíc žáci nacvičují strategie potřebné pro úspěšné zvládnutí přijímacích zkoušek. Velmi dobrých výsledků dosáhla škola v testování úrovně znalostí žáků v cizích jazycích a matematice. Na 1. stupni zástupkyně ředitele školy zadává ve 3. a 4. třídách vlastní testy. Uskutečnilo se také celkové zkoumání školy, tzv. Mapa školy. Opravné zkoušky ve školním roce 2009/2010 konalo osm žáků v předmětech matematika, český a anglický jazyk, ve školním roce 2010/2011 pět žáků ve stejných předmětech. Protokoly jsou řádně vedeny se všemi náležitostmi. Ve školním roce 2009/2010 neprospělo na 1. stupni šest žáků, na 2. stupni dva žáci. Ohlasy ze středních škol na úroveň vědomostí a dovedností většiny žáků jsou pozitivní.

V letech 2008 – 2010 došlo k navýšení rozpočtu školy o finanční prostředky přidělené z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) **na realizaci rozvojových programů**. Prostředky byly určeny na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, vybavení žáků 1. ročníku základního vzdělávání, mzdu asistentky pedagoga a na uskutečnění sociálně preventivního programu.

Škola realizuje **významné projekty**: Pomoc škole při zavádění moderních metod učení k rozvíjení klíčových kompetencí žáků, Učíme interaktivně a Projekt EU – peníze školám. Klíčovými aktivitami v Projektu EU – peníze školám jsou metodický kurz pro učitele cizích jazyků, inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast digitálních technologií, prevence rizikového chování a zapojení školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa do procesu inkluzivního vzdělávání žáků se SVP. Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu základního vzdělávání.

Již několik let je za podpory vedení školy a rodičů pro žáky vyšších ročníků připraven vrstevnický program Kurz asistentů. Cílem je vytvořit ve škole skupinu žáků, která by pomáhala dětem mladším a slabším. Ze setkání je vedena kronika, jejíž součástí jsou kromě fotodokumentace jednotlivých aktivit i názory žáků na kurzy. Projekt je částečně financován z prostředků Královéhradeckého kraje. Tato aktivita školy je velmi kladně hodnocena žáky, pedagogy i rodiči.

Koncepce školy v oblasti **primární prevence** je zaměřena na zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně rizikovým jevům, na nabídku smysluplně tráveného času a na dovednosti řešit obtížné situace bez pomoci návykových látek. Písemně zpracovaný Minimální preventivní program (dále MPP) je funkčním dokumentem, který rozpracovává do konkrétní podoby oblast prevence sociálně rizikových jevů. Tato problematika tvoří nedílnou součást školního řádu. Žáci se pravidelně zapojují do cíleně zaměřených projektů, besed a aktivit s tematikou bezpečnosti a ochrany před negativními vlivy okolí nebo cizích osob. V rámci výchovy ke zdravému životnímu stylu žáci 1. stupně absolvují výcvik plavání, exkurze a školy v přírodě. Pro žáky 2. stupně jsou organizovány sportovní kurzy a aktivity. Na tuto oblast a oblast bezpečnosti a ochrany zdraví je zaměřena řada nástěnek ve třídách a na chodbách školy. Učitelé mají k dispozici tištěné materiály a brožury. Škola se účastní celostátních akcí podporujících zdravou výživu - Mléko do škol a Ovoce do škol.

Výchovné poradenství zajišťuje zkušený pedagog. Jeho činnost vychází z podrobného a funkčního plánu práce. Aktivně a účinně spolupracuje s mnoha institucemi (úřad práce, pedagogicko-psychologická poradna, městská policie, sociální odbor městského úřadu), pravidelně pořádá miniburzu nabídky zástupců středních škol z regionu pro vycházející žáky a jejich rodiče, poskytuje konzultace k volbě povolání, kontroluje evidenci žáků vedených v pedagogicko-psychologické poradně. Spolupracuje s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů, pravidelně kontroluje a vyhodnocuje plnění individuálních vzdělávacích plánů žáků (dále IVP). S metodickou prevencí participuje na uvedeném vrstevnickém programu asistentů.

Žákům se SVP je na základě žádosti rodičů a podle doporučení odborných pracovišť vytvářen IVP. Je jim přizpůsobena organizace výuky. Dyslektické asistentky provádějí s nimi efektivní nápravu VPU, při které jsou používány vhodné učebnice, kompenzační a reedukační pomůcky. Učitelé v rámci vyučování a hodnocení žáků uplatňují pedagogickou diagnostiku. V letošním školním roce je ve škole do běžných tříd zařazeno 49 žáků se SVP, všichni pracují podle IVP. Pedagogové vzdělávají tyto žáky

v souladu s obsahem jejich IVP a vyhodnocují výsledky vzdělávání s ohledem na doporučení školských poradenských zařízení. Způsob vzdělávání žáků se SVP a jejich klasifikace jsou zachyceny v ŠVP ZV, klasifikace i ve školním řádu. Při hodnocení žáků se SVP učitelky na 1. stupni využívají možnosti kombinace slovního hodnocení a klasifikace.

Práva a povinnosti účastníků vzdělávání vymezuje školní řád stanovující také ochranu před sociálně rizikovými jevy a pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) žáků. Součástí školního řádu tvoří sankční řád, jehož znění zveřejněné na webu školy vyžaduje ještě formální úpravu. Žáci jsou se stanovenými pravidly BOZ seznamováni na začátku školního roku i bezprostředně před konáním akcí a při výuce jsou vedeni k jejich dodržování. Úrazovost žáků je zaznamenávána především při tělovýchovných a sportovních činnostech. Počet úrazů vykazuje klesající tendenci. Zvýšené riziko vzniku úrazu zejména pro žáky vyšších ročníků vytváří stísněný prostor tělocvičny v budově 2. stupně. Knihy úrazů obsahovaly drobné formální nedostatky, které byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Do výuky je formou tematických celků a projektových dnů začleňována Ochrana člověka za mimořádných situací. Témata BOZ na 1. stupni tvoří součást vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Při sledované výuce tělesné výchovy byly důsledně dodržovány platné předpisy. Zdravotnice školy a několik dalších vyučujících absolvovali specializovaný kurz.

Prostory školy užívané žáky jsou bezpečné, je prováděna účinná prevence rizik. Odborné učebny jsou opatřeny provozními řády s uvedením bezpečnostních pravidel. Ve stanovených lhůtách jsou prováděny revize zařízení, následné kontroly prověrky BOZ, fyzická kontrola se zaměřením na určité oblasti BOZ aj. Zjištěné závady jsou odstraňovány. Ředitel školy předložil veškeré revizní zprávy (některé jejich aktualizace ihned dodal zřizovatel). Škola využívá také prostory (hřiště, tělocvična), jejichž správcem je jiný subjekt. Škola není bezbariérová.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola ne zcela splňuje formální podmínky dle školského zákona. Údaje zapsané ve zřizovací listině školy, v rozhodnutí o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a ve výpisu z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. 8. 2011 odpovídaly skutečným zjištěným při inspekční činnosti kromě uvedení jednoho místa poskytování zájmového vzdělávání.

ŠVP ZV „Škola dětem“ je kvalitním dokumentem. Vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí obsažených v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) a z koncepce školy, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy. ŠVP ZV klade důraz na otevřenost školy všem dětem, rodičům a veřejnosti, na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, na všeobecné a rovné vzdělávání pro všechny. Skladba volitelných předmětů umožňuje u žáků rozvíjet předpoklady pro studium, podporuje jejich zájmy i různé druhy nadání. Vedení školy reagovalo na doporučení vyplývající z komparační analýzy školního vzdělávacího programu, která byla Českou školní inspekcí provedena v létě roku 2010, a upravilo jej tak, aby byl v souladu s RVP ZV. V rámci inspekční činnosti byl posouzen Školní vzdělávací program pro školní družinu. Je rovněž kvalitním dokumentem a obsahuje všechny údaje dané příslušným ustanovením školského zákona.

System řízení školy je plně funkční, jeho úroveň odpovídá velikosti a typu školy. Z organizačního řádu a organizačního schématu vyplývá, že vedení školy tvoří ředitel, jeho dva zástupci, vedoucí školní jídelny a školník. Kompetence vedoucích pracovníků jsou v obecné rovině uvedeny v těchto dokumentech, podrobně jsou specifikovány v pracovních náplních. V nich jsou uvedeny také pracovní povinnosti ostatních zaměstnanců školy. Za řízení pedagogického procesu na odloučeném pracovišti v Horním Kostelci je zodpovědná zástupkyně ředitele pro 1. stupeň. Oba zástupci úzce spolupracují v pedagogických záležitostech s vedoucími metodických orgánů. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry školy.

Ředitel školy vykonává funkci od 1. srpna 2005 a splňuje všechny předpoklady pro její výkon, včetně funkčního studia pro ředitele škol a školských zařízení. Plní všechny právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce. Zajišťuje, že povinná dokumentace je vedena v souladu se školským zákonem. Promyšlená je organizace pedagogického procesu. Porady ředitele školy se zástupci se konají prakticky každý den, provozní porady s dalšími vedoucími úseků podle potřeby. Zásadní dokumenty a záležitosti projednává vedení školy s pedagogy v pedagogické radě, organizační záležitosti při provozních poradách, které jsou svolávány dle aktuálních potřeb za dva až tři týdny. Vzhledem k velikosti subjektu vydal ředitel školy řadu pokynů a směrnic a zasílá je pracovníkům do jejich e-mailových schránek. Elektronicky jsou jim poskytovány také aktuální informace. Vytvořený vnitřní informační systém se jeví jako funkční. Školní matrika je vedena v předepsaném rozsahu, v listinné i elektronické formě. Dobrá vzájemná spolupráce ředitele školy s jeho zástupci i výsledky jejich dalšího vzdělávání se pozitivně promítají do řídicích procesů školy.

Strategie a plánování vycházejí ze stanovené koncepce. Na ni navazují střednědobé a krátkodobé plány zaměřené do různých oblastí činnosti školy (roční plán školy, plán EVVO, ICT plán, měsíční plány, MPP aj.). Odpovědní pracovníci vyhodnocují plnění plánů. Vyhodnocení činnosti školy je uvedeno ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok a ve vlastním hodnocení školy. Z evaluační zprávy za období školních roků 2007/2008 a 2008/2009 je zřejmé, ve kterých oblastech se škole daří cíle plnit a ve kterých zůstávají ještě rezervy. Na jejím vzniku se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci. Výroční zprávy o činnosti školy mají požadovanou strukturu a vysokou vypovídací hodnotu. Jsou doplněné kronikou ZŠ – přehledem událostí za celý rok, řadou fotografií a zajímavostí ze školního života.

Kontrolní činnost realizují jednotliví členové vedení školy podle svých pracovních náplní. Hospitace provádějí ředitel školy a oba jeho zástupci dle domluvy. V hospitačních záznamech jsou popsány přednosti sledované výuky i zjištěné nedostatky. Závěry a zjištění vedoucí pracovníci se zaměstnanci projednávají. V rámci inspekční činnosti provedl ředitel školy rozbor sledované výuky. Protože se jednalo o velmi zdařilou hodinu, dobře vystihl její přednosti. Efektivní hospodaření s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu je zajištěno realizací vnitřního kontrolního systému.

Personální podmínky školy z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků jsou velmi dobré. Z výše uvedeného počtu učitelů šest nesplňuje podmínky odborné kvalifikovanosti, tři z nich jsou již velmi zkušené a jejich činnost je pro školu přínosem. Všechny vychovatelky vystudovaly obor vychovatelství, odpovídající kvalifikaci pro výuku nemá jedna, která na část svého pracovního úvazku učí. Aktuálně si jedna učitelka doplňuje vzdělání studiem na vysoké škole, jeden učitel si rozšiřuje kvalifikaci o oblast ICT a zahájil studium pro koordinátory ICT. Od poslední inspekce se zlepšila odbornost učitelů cizích jazyků. Pedagogický sbor tvoří převážně zkušené

pedagogové středního a vyššího středního věku, přibližně jedna čtvrtina jsou učitelé ve věku 30 až 40 let a dvě začínající učitelky jsou mladší. Jim se věnují uvádějící učitelé a je jimi využíván systém vzájemných hospitací. Studium pro výkon specializovaných činností absolvovala výchovná poradkyně, která je nyní na mateřské dovolené, dva koordinátoři ŠVP ZV navštěvovali potřebné kurzy a koordinátor ICT tento obor studuje. Ostatní učitelé specialisté studium pro výkon specializovaných činností neabsolvovali, pro vykonávání určených činností se však průběžně vzdělávají. Vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogů ČŠI vidí v této oblasti určité rezervy. Pracovní doba pedagogů i jejich odbornosti jsou ve škole využívány efektivně. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že vztahy v pedagogickém sboru jsou bezproblémové.

Pro **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále DVPP) vedení školy stanovilo podmínky a pravidla, např. rovnost příležitostí každého zaměstnance. DVPP uskutečňuje podle plánu na školní rok. Vzhledem k tomu, že z normativně přidělovaných prostředků lze stěží finančně pokrýt potřeby školy a zájem pedagogů o vzdělávání, vedení školy preferuje systematické a dlouhodobé vzdělávání pedagogů jako týmu přímo ve škole. Tímto způsobem se uskutečnily v loňském roce tři semináře (PPP a informace o novinkách v přístupu k integrovaným dětem, Psychologie I a Psychologie II). Pro letošní školní rok jsou plánovány čtyři semináře (Výchova dítěte od šesti do patnácti let – určeno pro pedagogy i rodiče žáků, Prožitkový komunikační seminář, Drogový koordinátor, Klima ve sborovně). Letos i loni se celý pedagogický sbor zúčastní výše uvedených vzdělávacích projektů (Pomoc škole při zavádění moderních metod učení k rozvíjení klíčových kompetencí žáků, Učíme interaktivně a Projekt EU – peníze školám. Vedení školy při výběru akcí pro jednotlivce přihlíží k potřebám a rozpočtu školy i ke studijním zájmům pedagogických pracovníků. V minulém roce se pedagogové zúčastnili přibližně padesáti vzdělávacích akcí zaměřených do různých oblastí vzdělávání a výchovy a do oblastí souvisejících s procesem vzdělávání. Ředitel školy v loňském roce absolvoval studium Personální řízení, organizované NIDV a financované z projektu EU, a letos zahájil studium Koordinátor autoevaluace. Jeho zástupkyně se v obou letech vzdělává v programu nazvaném Personální činnosti, rovněž financované z projektu EU. Systém DVPP je ve škole propracovaný, profesní růst je pedagogům umožněn na nadstandardní úrovni.

Na první pohled je patrná velice dobrá **spolupráce školy** se zřizovatelem, jeho péče o školní budovy a vstřícnost k potřebám školy. Tato spolupráce je oboustranná, žáci v prostorách městského úřadu vystavují výtvarné práce, pomáhají při úklidu městského parku apod. Dle slov ředitele školy velmi přínosná je i spolupráce se Sdružením rodičů, které pomáhá zejména s financováním některých akcí školy (soutěže, školy v přírodě, asistentské kurzy, lyžařské výcvikové zájezdy apod.). Spolupráci se zákonnými zástupci žáků se vedení školy snaží neustále zlepšovat. Pro rodiče jsou pravidelně dvakrát ročně organizovány třídní schůzky, malí žáci jim předvádějí ukázkové hodiny, jsou zavedeny konzultační hodiny pedagogů, je pořádán Den otevřených dveří, vánoční či velikonoční trhy aj. Rodiče žáků jsou o dění ve škole informováni na webových stránkách školy, mohou s vedením školy a učiteli komunikovat elektronicky, neboť na webových stránkách školy jsou zveřejněny e-mailové adresy.

Školská rada se schází pravidelně a plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Kromě dlouhodobé spolupráce se švýcarskou školou se podařilo v loňském roce navázat partnerství s polskou školou - Publiczne Gimnazjum nr 2 w Ząbkowicach Śląskich, zaměřené na výtvarné dovednosti, sportovní a kulturní aktivity. Škola tradičně propaguje svoji činnost prostřednictvím úspěchů žáků v soutěžích a olympiádách a tyto úspěchy zveřejňuje. Spolupracuje s řadou místních organizací, Pedagogicko-psychologickou

poradnou Náchod, odborem sociálních věcí městského úřadu apod. Všechny uvedené aktivity napomáhají jejímu dalšímu rozvoji.

Materiální podmínky školy se od poslední inspekce výrazně zlepšily. Ke škole od roku 2007 patří také odloučené pracoviště v Horním Kostelci. Školní hřiště a sokolovna jsou společné pro všechny školy ve městě, což představuje určitou komplikaci při sestavování rozvrhu hodin.

Všechny třídy 1. stupně jsou umístěny do samostatných budov. V budově v Komenského ulici je kromě kmenových tříd nová počítačová učebna s dvaceti počítači, které mají připojení na internet. Instalace výukových programů byla realizovaná v době inspekce. Třídy jsou dostatečně prostorné, částečně vybavené novým nábytkem. Jedna třída s interaktivní tabulí není kmenová a je využívána jako multimediální učebna. Množství a rozmanitost učebních pomůcek je na standardní úrovni a umožňuje bez omezení plnit ŠVP ZV. Řadu názorných pomůcek si vyrábějí učitelky samy. Školní budova v Horním Kostelci poskytuje velmi kvalitní zázemí pro výuku. Třídy jsou prostorné, zařízené vhodným, z části novým školním nábytkem. Je zde i tělocvična. Výzdobu tříd a chodeb tvoří práce žáků, tematické nástěnky a obrazový materiál související s výchovně-vzdělávacím procesem. Velkým kladem je zázemí pro činnost ŠD a možnost dojíždění školním autobusem. Škola se nachází v klidné okrajové části města.

Všechny třídy 2. stupně a odborné učebny se nacházejí v hlavní školní budově. Po rekonstrukci je učebna fyziky. K dispozici jsou dvě počítačové učebny, pracovna chemie, zeměpisu, učebny pro výuku cizích jazyků, hudební síň, dílny, cvičná kuchyň a kvalitně vybavená keramická dílna. Tělocvična není příliš prostorná a zázemí pro převlékání žáků je nedostatečné. Žáci se připravují na tělocvik ve třídách nebo na chodbě. U tělocvičny je vybudovaná nová posilovna. Výhledově plánuje ředitel školy postupné vybavování tříd interaktivními prvky, dalším novým nábytkem a učebními pomůckami, usiluje o zmodernizování školní knihovny pro 2. stupeň a také na odloučeném pracovišti. Všechny budovy jsou propojeny počítačovou sítí, napojeno na internet je celkem 80 počítačů. Další rozvoj ICT řeší ředitel školy z rozpočtu zřizovatele a Projektu EU - peníze školám. Devět tříd je vybaveno interaktivními tabulemi. Ve třídách bez počítačového vybavení jsou televizory, v hudební síni je televizor s plazmovou obrazovkou a notebookem. U většiny odborných učeben jsou kabinety. Kmenové učebny jednotlivých ročníků jsou dostatečně prostorné, vkusně vyzdobené žákovskými pracemi a názornými materiály. Škola je vybavena učebnicemi i učebními pomůckami, řada z nich je však už zastaralá a je nutné je obnovit. Část výukových textů využívaných ve výuce vytvořili vyučující nebo je získali jiným způsobem a žákům je zkopírovali. Výrazným estetickým prvkem ve všech přístupných prostorách školní budovy je prezentace žákovských prací, které jsou na vynikající úrovni. Žákům je umožněno v době přestávek sledování programů na velkoplošné televizi v rámci školního informačního kanálu a částečně je toto zařazeno i do výuky.

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, s příspěvkem z rozpočtu zřizovatele, příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, prostředky získanými z projektů a peněžními dary. Finanční prostředky státního rozpočtu přidělené na přímé výdaje na vzdělávání využívá na úhradu mzdových nákladů, platby sociálního a zdravotního pojištění, nákup učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb, výdaje DVPP, ostatní výdaje vyplývající z pracovněprávních vztahů a na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. Z příspěvku z rozpočtu zřizovatele hradí nákupy výukového a režijního materiálu, obnovu učebnic, učebních pomůcek, opravy, údržbu a ostatní náklady spojené s provozem školy. Zřizovatel také zajišťuje finanční

prostředky na investiční akce související s rekonstrukcí školních budov. Tržby z vlastní činnosti tvoří poplatky za ŠD, zájmové kroužky a tržby za stravné žáků. K lepšímu využití všech hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců povolil zřizovatel školy vykonávat doplňkovou činnost. Škola tak poskytuje stravování pro cizí strávnický. Vedení školy využívá i další možnosti k získání finančních prostředků. V uplynulém období se mu podařilo získat peníze z projektů vyhlášených MŠMT, územními samosprávnými celky a dary od fyzických i právnických osob. Prostředky darů jsou využívány především k nákupu učebních pomůcek pro školu i ŠD.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání a školské služby jsou (kromě uvedení jednoho místa poskytování zájmového vzdělávání) uskutečňovány ve shodě s údaji uvedenými v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola respektuje zásady rovného přístupu k výchově a vzdělávání a zohledňuje individuální výchovně-vzdělávací potřeby žáků. Informace o vzdělávací nabídce poskytuje způsobem dostupným všem zájemcům. Organizace vzdělávání je v souladu s právními předpisy. Učební plány jsou plněny.

Sledovaný průběh vzdělávání měl velmi dobrou úroveň. Nebyl shledán rozdíl v kvalitě vzdělávání mezi pracovišti školy ve městě a v Horním Kostelci. Pedagogové volili účinné metody a formy práce. Při výuce žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, výukovými materiály i prostředky ICT. Výuka byla efektivně doplněna projektovou činností. Vzdělávání na obou stupních školy cíleně podporuje rozvoj informační a čtenářské gramotnosti žáků i jejich funkční gramotnost v cizích jazycích. Bohatá nabídka volitelných předmětů a zájmových kroužků pozitivně ovlivňuje rozvoj jejich osobností.

Systém hodnocení zohledňuje individuální možnosti žáků. Vlastní hodnocení školy, kontrolní a monitorovací procesy a všechny používané nástroje testování dávají škole zpětnou vazbu o dosahovaných výsledcích vzdělávání žáků a úspěšnosti školy v porovnání s jinými základními školami.

V kvalitně zpracovaném preventivním programu jsou zakomponovány prvky, které směřují k omezení vzniku sociálně rizikových jevů. Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání i pro činnosti, které pořádá, a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků. Bylo realizováno opatření k udržení a zlepšování prostorových podmínek pro vzdělávání v souladu s předpisy BOZ a v souladu se závěry vlastního hodnocení školy.

ŠVP ZV je kvalitním dokumentem a je vypracován v souladu se zásadami RVP ZV. Stanovené výchovně-vzdělávací strategie umožňující naplňovat klíčové kompetence žáků byly ve sledované výuce zpravidla účinně realizovány. ŠVP pro školní družinu obsahuje všechny údaje dané příslušným ustanovením školského zákona.

Plánování, řízení a kontrola procesu vzdělávání jsou funkční a účelně podporují naplňování stanovených vzdělávacích cílů školy. Ředitel školy řádně plní všechny povinnosti vyplývající z jeho funkce, zajišťuje vedení povinné dokumentace školy v požadovaném rozsahu a kvalitě. Management školy pracuje koncepčně, má výrazný podíl na stálém zlepšování podmínek výuky. Personální podmínky z hlediska odborné

kvalifikovanosti jsou velmi dobré. Systém DVPP je propracovaný a umožňuje profesní růst pedagogů na nadstandardní úrovni.

Spolupráce s partnery pozitivně podporuje výchovně-vzdělávací činnost školy a plnění jejich strategických cílů.

Kladně je hodnocen kvalitativní posun v materiálně-technickém vybavení školy za uplynulé období. Určitým nedostatkem je nevyhovující velikost tělocvičny a nutnost koordinovat potřeby školy při sestavování rozvrhu hodin s potřebami dalších škol ve městě.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy využívá škola efektivně a hospodárně k účelu, ke kterému byly poskytnuty. Na financování školy se podílí příspěvek z rozpočtu zřizovatele, prostředky získané z projektů, příjmy z hlavní a hospodářské činnosti a dary od fyzických i právnických osob. Finanční prostředky jsou využívány k naplňování ŠVP ZV.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 20. října 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka

Fejglová, v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

Bělková, v. r.

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

Jiránková, v. r.

Mgr. Ladislav Kosa, školní inspektor

Kosa, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Červeném Kostelci dne 21. října 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Oleják, ředitel školy

Jiří Oleják, v. r.

Připomínky ředitele školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.